

Padasjoen Luonnonlaki

Padasjoen kunnanvaltuusto on kokouksessaan 13.8.1992 hyväksynyt Padasjoen kunnassa noudatettavaksi kestävän kehityksen kunnallisen peruskirjan, jota kutsutaan Luonnonlaiksi. Luonnonlaki on uudistettu kunnanvaltuustossa x.x.2025.

Luonnonlain tarkoitus

1 §

Tällä kunnallisella peruskirjalla, jota nimitetään Luonnonlaiksi, Padasjoen kunta vastaa käytettävissään olevin keinoin siitä, että kunnassa toteutetaan kestävän kehityksen periaatteita. Kestävän kehityksen tavoitteena on ihmisen toiminnan sovittaminen yhteen luonnonvarojen riittävyyden ja luonnontalouden kanssa niin, että nykypolvet voivat tyydyttää omat tarpeensa ja että samalla luodaan mahdollisuudet tulevien sukupolvien tarpeiden tyydyttämiselle.

Keskeiset periaatteet

2 §

Kunta pyrkii kestävän kehityksen periaatteiden noudattamiseen kaikessa toiminnassaan.

3 §

Ympäristövahinkojen torjunnassa kunta pitää keskeisenä ohjeena varovaisuusperiaatteen noudattamista ja vahinkojen ennaltaehkäisyä. Vahinkojen ehkäisemisestä koituvien kustannusten maksamisessa noudatetaan aiheuttamisperiaatetta.

Luonnonlain velvoittavuus

4 §

Kunnan toimielimien, viranhaltijoiden ja kaikkien kunnan palveluksessa olevien on kunnan tehtäviä hoitaessaan noudatettava Luonnonlakia, mikäli se ei ole ristiriidassa yleisen lainsäädännön kanssa. Luonnonlakia noudattakoot myös kunnan asukkaat, kunnan alueella toimivat yhteisöt, muut kunnan jäsenet sekä loma-asukkaat ja kunnan alueella tilapäisesti toimivat ja oleskelevat henkilöt. Padasjokelaiset noudattakoot Luonnonlakia toimiessaan ja liikkueessaan myös kunnan alueen ulkopuolella.

Luonto ja luonnonvarat

5 §

Luonnon, luonnonvarojen suojelun, hoidon ja käytön tavoitteena on puhdas, terve, uudistumiskykyinen ja monimuotoinen luonto. **Puhtaat vedet ovat Padasjoen vetovoimatekijä – pidetään niistä huolta.**

Kunnan alueella sijaitsevien vesistöjen hyvä tai erinomainen ekologinen ja kemiallinen tila turvataan.

6 §

Kunnassa tulee suojella ja hoitaa uhanalaisia kasveja ja eläimiä sekä arvokkaita luonnonkokonaisuuksia. **Kunnan alueella turvataan elinympäristöjen ja ekosysteemien monimuotoisuus. Uhanalaisten elinympäristöjen suojelua ja hoitoa tuetaan. Ekologiset yhteydet huomioidaan kaavoituksessa.**

7 §

Uusiutuvia luonnonvaroja käytetään niin, että niiden uudistumiskyky säilyy ja käyttö ei ylitä tuotoskykyä. Marjojen, sienten ja muiden luonnontuotteiden talteenottoa ja hyödyntämistä kehitetään ja monipuolistetaan. **Painotetaan ennaltaehkäisyä ja tiedotusta vieraslajien leviämisen torjunnassa ja poistetaan vieraslajeja.**

8 §

Uusiutumattomia luonnonvaroja ja energiaa käytetään äärimmäisen säästeliäästi ja luontoa mahdollisimman vähän vaurioittaen. Uusiutuvia luonnonvaroja suositaan ja kehitetään. **Kunnan metsänhoitosuunnitelmassa huomioidaan myös ympäristönäkökohdat taloudellisen tuottavuuden lisäksi.**

9 §

Tuotteita ja raaka-aineita ei tuhlaa. Kunta huolehtii **osaltaan** siitä, että kunnassa on hyvät mahdollisuudet jätteiden vähentämiseen, lajitteluun, kompostointiin ja kierrätykseen. Kunta pyrkii myös edistämään jäteraaka-aineiden hyväksikäyttöä.

10 §

Teollisuus, kauppa, maa- ja metsätalous sekä muu elinkeinotoiminta huolehtikoot siitä, että luonto ja muu ympäristö, säilyvät mahdollisimman puhtaina ja vahingoittumattomina. **Edellytyksiä luontomatkailulle ja luonnossa liikkumiselle edistetään yhteistyössä yrittäjien ja yhdistysten kanssa.**

Elinympäristö

11 §

Elinympäristön suojelun, hoidon ja käytön tavoitteena on terveellinen, viihtyisä ja virikkeitä antava ympäristö, jonka kehittämiseen jokainen voi itse vaikuttaa.

12 §

Arvokkaat kulttuurimaisemat **rakennuksineen** säilytetään ja niitä hoidetaan. Taajamat rakennetaan toimiviksi, kauniiksi ja viihtyisiksi. Rakentamisessa otetaan huomioon myös maisema. **Valuma-alueiden maankäyttö suunnitellaan siten, ettei se aiheuta kuormitusta alueen järville ja joille.**

13 §

Edistetään mahdollisuuksia virkistäytyä luonnossa. Metsissä, vesillä ja muualla luonnossa liikuttaessa ei saa aiheuttaa luonnolle haittaa tai häiriötä. **Liikunta-, virkistys- ja viheralueita kehitetään luontoa kunnioittaen.**

14 §

Aktiivisuutta, luovuutta, henkistä kasvua sekä ihmisten välistä tasa-arvoa edistetään. Annetaan arvoa erilaisille kulttuurisille, yhteiskunnallisille, ammatillisille ja aatteellisille näkemyksille ja edistetään paikallista kulttuuria. **Ekologisen kestävyys rinnalle nostetaan myös sosiaalinen ja**

taloudellinen kestävyys, jota on yhdenvertaisuus, hyvinvointi, elinvoimainen paikallistalous ja osallistava päätöksenteko.

Ympäristötietoisuus

15 §

Jokainen tarkistakoon asenteensa, elämäntapansa ja toimintansa Luonnonlain mukaiseksi.

16 §

Luonnonlain käytännön toteuttamisessa tarvitaan luotettavaa ympäristötietoa ja siihen perustuvaa kasvatusta, koulutusta ja **tiedotusta**. **Huolehditaan siitä, että lapsilla ja nuorilla on mahdollisuuksia tutustua oman kuntansa ympäristön erityispiirteisiin.** Kunta tuottaa ja jakaa tietoa luonnosta ja sen toiminnasta sekä ympäristöstä ja kestävästä kehityksestä. Kunnan alueella toimivat yhdistykset ja muut yhteisöt jakakoot Luonnonlain toteutumista edistävää tietoa omilla toimialoillaan.

Ilmastotoimet

17 §

Kunta toteuttaa ilmastosuunnitelmaa ja huolehtii omien toimialojensa energiansäästöseurannasta ja -toimista.

Kuntaa koskevat erityissäännökset

18 §

Kunta hoitaa jätteiden ja jäteveden käsittelyn siten, ettei luonnon sietokyky ylity. Kunnan toiminnassa, taloudessa sekä hankkeissa arvioidaan ja otetaan huomioon ympäristövaikutukset. Kunnan hankinnoissa otetaan huomioon hankittavien tuotteiden vaikutukset ympäristöön. Kunta kehittää tutkimuksiin perustuvan ympäristön tilan seurantajärjestelmän, jonka tuottaman tiedon perusteella ympäristön haitallisia muutoksia voidaan seurata, ehkäistä ja vähentää.

Erimielisyydet ja epäselvyydet Luonnonlain tulkinnassa

19 §

Milloin syntyy epäselvyyksiä ja kiistoja Luonnonlain tulkitsemisessa, on tulkinnassa asetettava pääsääntöisesti luonnon puolelle.

20 §

Tämä Luonnonlaki tulee voimaan x.x.2025

21 §

Kunnanvaltuusto voi muuttaa tätä Luonnonlakia ja päättää tarvittaessa Luonnonasetuksesta, jolla annetaan tarkempia ohjeita luonnonlain toteuttamiseksi.

Padasjoki

Kestävän kehityksen kunta

